

Korkak yetişkinlere...

'Yetişkinler Ejderhalardan Neden Korkar?' ile denemenin iç hatlar terminalinde başlar yolculuk. Fatih Özgüven'in dünyasına giderseniz önce. Ardından dış hatlar terminaline geçersiniz. Eco, Camus...

BURCU AYAZ

beyazkadincataldilli@gmail.com

Lisede elimde Montaigne yerine John Berger verselerdi şimdiye çoktan başka bir açı geliştirmiş olurdum. O zaman durup da Montaigne yerine Berger okumuş olabilirdim diye hayıflanmazdım mesela... Yanlış anlaşılmasın sorun Montaigne'de değil, sorun bir kısım genç zihinlerin deneme dendiğinde akıllarına gelen tek ismin onunki olduğu algısının yaratılmasında. Çocuklara actığı başka evrenlerle tanıdığımız **Günışığı** Kitaplığı bu mevzuya el atmış ve gençlere yönelik derlemeler hazırlayan İshak Reyna'nın yeni çalışmasını yayımlamış.

'Yetişkinler Ejderhalardan Neden Korkar?' ile denemenin iç hatlar terminalinde başlar yolculuğunuz. Fatih Özgüven'in dünyasına giderseniz önce; aşktan, ilk aşktan başlar sohbet... Sonra Perihan Mağden durağına uğrarsınız, kadınlar ve erkeklerdir muhabbetin konusu. Ardından Murathan Mungan, Selim İleri, Onat Kutlar, Çetin Altan... Liste uzarken dış hatlar terminaline geçersiniz. Orada da Umberto Eco karşılar sizi ardından John Berger ve belki Albert Camus, belki de Francis Bacon'la muhabbette bulursunuz kendiniz. Onlar konuşmuştur, siz dinlersiniz.

Konular hayata dair kuşkusuz ve bahsedilenler gençlerin sorduğu zor soruların cevapları, belki de yorumları. Ama yine de hazır olun yetişkinler, gençler sizin ejderhalardan neden

korktuğunuzu keşfederlerken tabii ki yeni sorularla çalacaklar kapınızı (umarım çalarlar ki sorular hiç bitmez). Zira 'Yetişkinler Ejderhalardan Neden Korkar?' yalnızca gençler için değil. Kuşkusuz unuttuklarınızı size

hatırlatacak akranlarınıza bir daha merhaba demek için... Tıpkı kitaba adını veren fantastik romanın ustası Ursula K. Le Guin'in yazısının yer aldığı 'Kadınlar, Rüyalarda, Ejderhalar' kitabında yazdığı gibi: "Çocuklar büyük miktarlarda çöp yiyebilirler (onlar için iyidir de bu) ama yetişkinlerden farklıdır; daha plastik yemeyi öğrenememişlerdir." Yalnızca büyük miktarlarda çöp yiyebildiğimiz günlerin hatırına yani...

Gençken daha cesurduk...

"Büyükler ejderhalardan neden korkar" sorusunun cevabını "çünkü özgürlükten korkarlar" diye verir Le Guin. Çünkü hayal kurmayı unutmusuzdur. Çünkü hayatımıza plastik girmiştir bir kere. İşte bu yüzden hatırlamak için hem iç hem dış hatlardaki bu yolculuk pek keyifli geldi bana. Fatih Özgüven'le ilk aşkımı hatırladım "ilk ve en hesapsız aşkımız ilk ve en yakın arkadaşımıza duyduğumuz aşktır" diye tanımladığı. Perihan Mağden'in, Adem'le Havva'nın var oluşundan beri didişen iki cinse bakışıyla gülümsemdim. Akıldan ilk geçen şey ergenlik dönemindeki bir genç kızın buna vereceği tepkiydi (en kısa zamanda birine okutup denemeyi düşünüyorum): "Netice itibarıyla Uyuyan hep Prens aslında. Hayatın formülleri çok

çok ivedilikle çözmek durumunda kalmış kadın ırkının, tüm o uyuyan/dangalak/saf ve bakır prensleri uyandırması gerekiyor."

Murathan Mungan'ın, empati yeteneğiyle her defasında şaşırtmaktan usanmayan kalemin otuz yaşındayken kendine yazdığı notlar... Selim İleri'nin ilham meleşini ararken kendine fısıldadıkları: "gençken daha cesurdun"... Nick Hornby'la imkânsızın peşine, Eduardo Galeano'yla futbol dünyasının içine, Umberto Eco'yla kitle iletişim araçlarının yaptıklarına, Juan Goytisolo'yla toplum ve mekân fikrine, Ursula K. Le Guin'le büyüklerin dünyasındaki eksik hayallere, John Berger'le ilhamın derinliklerine, Albert Camus'yla mutlu mutsuzlukların diyarına, Virginia Woolf'la bir şehir karmaşasına, Herman Hesse'yle uzaklaşma isteğine karışmak gerek. "Bizim zamanımızda böyle kitaplar yoktu" diye hayıflanıp büyükle- rin kaçırdıkları için belki bu kitap. Ergenliğine adım atmış ya da az önce vedalaşmış ama hayatlar savaşı bitmemiş gençler için yani. Ustaların onlara söyleyecekleri var.

En keyfilisiyse kitabı öğretmenvari üsluptan uzaklaştıran küçük notları (bizim zamanımızda eksik olan belki de bu yönlendirmelerdi). Bahsi geçen kitapları neden tanımamız gerektiği örneğin. Ufak esprili yaklaşımları elden bırakmayan Reyna, dipnotlarla gençlere biraz olsun araştırma şevki de vermiyor değil. Camus'den "her dem genç yazar" olarak bahsederken, Umberto Eco'nun "arkadaşları kendisini daha çok sevsin diye" roman yazmaya başladığını hatırlatıyor. Üstelik hepsinin bir araya gelmesiyle uzun uzadıya anlatmadığı "deneme nedir ki?" sorusunun cevabını da veri veriyor.

Gençlerin neyi ne kadar sorguladığını görmezden gelebiliriz. Bu yüzden yanlarında "erotik" gibi kelimelerin yasaklı olduğu sohbetler içinde olabiliriz. Ya da Tanrının varlığını sorguluyor olmak, gelenekleri gereksiz bulmak, duvarları aşip tabuları yıkmak... Bunları büyükler bile yapamazken gençlerden beklemek adına bir temenni belki de benimki. Konuşamıyorsanız, dinlemiyorsanız o zaman bırakınız okusunlar...

**YETİŞKİNLER
EJDERHA-
LARDAN NEDEN
KORKAR?**

Derleyen: İshak Reyna
Günışığı Kitaplığı
2012, 200 sayfa, 15 TL.

Okunacak kitaplar var...

İshak Reyna, derlediği yazarları anlatırken sıkça yeni yollar açacak başka kitaplara gönderme yapıyor. Ama yalnızca o değil kitapta yer alan, hemen her yazarın dilinde okunması gereken başka kitaplar başka yazarlar var...

Ahmet Hamdi Tanpınar, Mahur Beste
Ingeborg Bachmann, Otuz Yaş
Don Kişot, Cervantes
H. G. Wells, Zaman Makinesi
Ahmet Cemal, Montaigne
Fatih Özgüven, Yerüstünden Notlar
Perihan Mağden, Yaz Kitabı, Kış Kitabı
Murathan Mungan, Soğuk Büfe, Stüdyo Kayıtları
Selim İleri, Yaşayan İstanbul
Oruç Aruoba, Yürüme, Benlik
Ferit Edgü, Ders Notları, Görsel Yolculuklar
Haldun Taner, Devekuşuna Mektuplar, Çok Güzelsin Gitme Dur
Melih Cevdet Anday, Konuşarak, Çok Sesli Toplum
Sabahattin Eyüboğlu, Mavi ve Kara
Nick Hornby, Ölümüne Sadakat, Çat!
Umberto Eco, Somon Balığıyla Yolculuk
Juan Goytisolo, Saraybosna Yazıları
Ursula K. Le Guin, Yerdeniz Büyütçüsü, Atuan Mezarları, Mülksüzler
John Berger, Görme Biçimleri
Albert Camus, Yabancı, Düşüş, Yaz, Başkaldırın İnsan
Virginia Woolf, Londra Manzaraları, Kendine Ait Bir Oda
Jonathan Swift, Alçakgönüllü Bir Öneri